

Warszawa, 29 października 2025 r.

Klub Parlamentarny

Polskiego Stronnictwa Ludowego

Dotyczy: stanowiska strony samorządowej KWRiST w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy (Druk nr 1529).

Szanowni Państwo,

w imieniu strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego pragniemy wyrazić nasze poparcie dla projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks wyborczy (Druk nr 1529), który przywraca zgodny z Konstytucją stan prawny w kontekście wprowadzonej w 2018 roku zasady dwukadencyjności dla wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

Obecna sytuacja – w naszej ocenie – narusza podstawowe zasady konstytucyjne, w szczególności:

- art. 60 Konstytucji RP, który gwarantuje obywatelom polskim prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach, oraz
- art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, stanowiący, że ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być wprowadzone tylko wówczas, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia, moralności publicznej albo wolności i praw innych osób – i nie mogą naruszać istoty tych wolności i praw.

Wprowadzenie limitu kadencji dla organów wykonawczych samorządu było bezprecedensową ingerencją w prawo obywateli do czynnego i biernego udziału w życiu publicznym, ograniczając możliwość kandydowania osób, które uzyskały poparcie społeczności lokalnej i nadal cieszą się jej zaufaniem. Ograniczenie to nie znajdowało w momencie wprowadzania i nie znajduje do dziś uzasadnienia w żadnym z celów, o których mowa w art. 31 ust. 3 Konstytucji, a więc nie służy ani bezpieczeństwu, ani porządkowi publicznemu, ani też ochronie praw innych obywateli.

Podkreślamy, że sztuczne ograniczenie kadencyjności nie jest środkiem gwarantującym demokratyzację samorządów, lecz rozwiązaniem arbitralnym, które może prowadzić do osłabienia lokalnych wspólnot poprzez pozbawienie ich możliwości kontynuowania

sprawdzonego przywództwa. Demokracja lokalna opiera się na wolnej woli wyborców, mieszkańców, którzy są członkami wspólnot lokalnych, a nie na ustawowym ograniczeniu ich prawa do wyboru.

W ocenie strony samorządowej, wprowadzenie dwukadencyjności byłoby naruszeniem zasady równego dostępu do służby publicznej (art. 60) oraz ograniczeniem wolności wyboru przedstawicieli władzy samorządowej w sposób nieproporcjonalny i niezasadniony konstytucyjnie.

Dlatego jednoznacznie popieramy projekt, który wycofuje przepisy dotyczące limitu kadencji. Samorząd terytorialny – jako fundament polskiej demokracji – wymaga wzmocnienia, stabilności i poszanowania zasady pomocniczości, a nie centralnego ograniczania praw zarówno wyborców, jak i wybieranych.

Z wyrazami szacunku

Mieczysław Kieca

Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i
Samorządu Terytorialnego
w imieniu strony samorządowej

